

Česká republika

Published on Syngenta (<https://www.syngenta.cz>)

[Domů](#) > Sklerotiniová hniloba u řepky

Sklerotiniová hniloba u řepky
Sclerotinia sclerotiorum

Sklerotiniová hniloba

Příznaky, možnosti záměny

K infekci dochází v období květu nebo odkvétání. Nejčastěji dochází k infekci v místě, kde se vlivem vlhkosti přilepí opadávající květní lístek ke stonku. Ve stejnou dobu se projevují i první příznaky. Houba napadá všechny části rostliny. První známkou napadení jsou protáhlé, vodnaté skvrny na hlavním stonku. Skvrny rychle šednou, často mívají stříbřitý nádech, dochází k trhání a loupání pokožky rostlin. V místě napadení je uvnitř stonku bílé vatovité mycelium houby, ve kterém se tvoří černá, tvrdá nepravidelná tělíska - sklerocia, která mohou být velká i okolo 1 cm. Ve vlhkém prostředí se bílé vatovité mycelium a později sklerocia mohou tvořit i na povrchu rostliny. Silně napadené stonky se lámou. Obdobné příznaky bývají i na postranních větvích. Pokud jsou napadeny šesule, žloutnou a zasychají. Uvnitř šesulí může být mycelium houby i sklerocia. Postupně dojde k odumření stonku nebo i kořene a rostliny zasychají nebo později nouzově dozrávají. Příznaky choroby na stonku se podobají příznakům způsobenými houbami *Botryotinia fuckeliana* a *Leptosphaeria maculans*. Spolehlivým

rozpoznávacím znakem v pozdějších fázích infekce je šedobílé zbarvení napadených stonků a přítomnost sklerocií, které jiné houby nevytvářejí.

Přežívání, zdroj primární infekce

Houba přežívá ve formě sklerocií na pozemku. Na jaře, obvykle koncem dubna, vyrůstají ze sklerocií plodničky, ve kterých se tvoří spóry, ty infikují rostliny ve fázi kvetení. Zdrojem napadení je tedy nejčastěji půda, kde sklerocia mohou přežívat až 10 let. Zvýšení infekčního tlaku napomáhá mělké zpracování půdy, při kterém sklerocia zůstávají v optimálních podmínkách pro svůj další rozvoj v následujícím vegetačním roce. Sklerocia se významně šíří na pozemky i špatně vyčištěným osivem. Podle právní úpravy platné v roce 2006 je u běžného osiva řepky povolen výskyt 10 ks sklerocií *Sclerotinia sclerotiorum* na 100 g semen.

Dispoziční faktory

Výskyt onemocnění podporuje setí špatně vyčištěného necertifikovaného osiva a osevní postup, kde jsou často pěstovány hostitelské rostliny. Ideální odstupy mezi hostitelskými rostlinami jsou až šestileté roky, ale to se v praxi obtížně dodržuje. Významným dispozičním faktorem pro napadení rostlin a rozvoj choroby je průběh počasí - teplo a vlhko v období a květu a husté porosty. Zvýšené hnojení dusíkem a tím křehká pletiva také zvyšují náchylnost k napadení. Sklerotiniová hniloba patří k nejvýznamnějším chorobám řepky. V letech silného výskytu může způsobit ztráty na výnosech 30-50 %. V některých letech se však téměř nevyskytuje. Nebezpečná je také tím, že může způsobit hospodářsky významné škody u řady dalších plodin.

Metody ochrany

Základním ochranným opatřením by mělo být zamezit vytvoření zásoby sklerocií v půdě, případně postupně toto množství snižovat: 1) Dodržovat alespoň 4 čtyřletý odstup při pěstování hostitelských rostlin na stejném pozemku. 2) Podle možnosti se vyhnout bezorebnému zpracování půdy. 3) Při zamoření pozemku je možné využít biologický přípravek, jehož účinnou složku tvoří houba *Coniothyrium minitans*. Tato houba patří mezi ty, které parazitují na sklerociích hlízenky a snižuje jejich životnost. Přípravek se může aplikovat na strniště po sklizni řepky nebo k předplodinám. V případě vzniku rizikových faktorů pro infekci se používá chemická ochrana fungicidy v době květu, která je částečně účinná i proti dalším houbovým patogenům ohrožujícím porosty v období tvorby šešulí a dozrávání.
